

วิธีใช้คอมพิวเตอร์อย่างชาญฉลาด เพื่อลดปัญหาโลกร้อน

ทศพนธ์ นรทัตน์*

thossaphol@ictforall.org

คงไม่มีใครที่จะปฏิเสธได้ว่าคอมพิวเตอร์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันไปแล้ว โดยเฉพาะในกลุ่มของคนทำงานที่บางคนต้องใช้ชีวิตอยู่กับคอมพิวเตอร์ตลอดเวลาทำงาน ท่องเน็ต ดูหนัง ฟังเพลง พิมพ์งานต่างๆ ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์อย่างชาญฉลาดก็มีส่วนช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้เช่นเดียวกัน เรามาดูวิธีง่ายๆ ที่คุณก็ทำได้

1. เปลี่ยนมาใช้จอ LCD (จอแบน) แทนจอแบบ CRT (ที่คล้ายๆ TV) เพราะจอ LCD จะประหยัดไฟมากกว่าถึง 60% รวมถึงสะดวกในการขนส่ง เพราะมีน้ำหนักเบากว่า และช่วยถนอมสายตาอีกด้วย นอกจากนี้ควรปรับความสว่างของจอภาพ (brightness) ลง และพยายามปรับการแสดงผลของหน้าจอเป็นสีดำให้มากที่สุด トラบเท่าที่ไม่ทำให้คุณรู้สึกยากลำบากในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ตามปกติ

เมื่อคิดว่าจะไม่ได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อีกเป็นเวลานานประมาณ 30 นาทีขึ้นไป ควรปิดสวิทช์จอภาพเสมอ (ไม่จำเป็นต้องปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ก็ได้)

2. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ประหยัดไฟ (มีเครื่องหมาย Energy Star 4.0 compliant หรือฉลากประหยัดไฟ เบอร์ 5) และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.climatesaverscomputing.org

3. หากต้องซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ใหม่ ให้เลือก Laptop หรือ Notebook จะช่วยประหยัดไฟได้มากกว่าคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะถึง 1 ใน 4 เท่า หรือคอมพิวเตอร์ชนิดพกพาสามารถใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าคอมพิวเตอร์ชนิดตั้งโต๊ะถึงร้อยละ 90 แต่หากมองในแง่ประสิทธิภาพในการ

* ผู้ประสานงานชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกัน (ICT for All Club)

ทำงานแล้ว เครื่องคอมพิวเตอร์แบบ PC จะมีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งองค์กรจะต้องพิจารณาถึง วัตถุประสงค์ในการนำมาใช้งานเป็นสำคัญ เช่น การใช้แบบประจำที่ หรืองานภาคสนาม

4. เครื่องพิมพ์แบบหมึกพ่น (Inkjet Printer) ใช้พลังงานน้อยกว่าเครื่องพิมพ์แบบเลเซอร์ (Laser Printer) ถึงร้อยละ 90 แต่อย่างไรองค์กรก็ต้องพิจารณาถึงประสิทธิภาพและวัตถุประสงค์ในการใช้งานเป็นสำคัญ เช่น หากต้องใช้กับงานพิมพ์ที่ต้องการความรวดเร็วหรือปริมาณมาก เครื่องพิมพ์แบบเลเซอร์ย่อมเหมาะสมมากกว่าเครื่องพิมพ์แบบหมึกพ่น

5. ควรเลือกซื้อเครื่องพิมพ์ที่มีคุณสมบัติในการพิมพ์กระดาษได้สองหน้า เพราะการพิมพ์กระดาษสองหน้าตั้งแต่แรก จะช่วยประหยัดพลังงานมากกว่าการนำหน้าที่เหลือกลับมาพิมพ์ใหม่ (กระดาษ Recycle)

6. เครื่อง All in one ที่เป็นได้ทั้งเครื่องพิมพ์ โทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องสแกนในตัว จะใช้พลังงานน้อยกว่าการมีเครื่องใช้ไฟฟ้าหลายเครื่อง

7. เลือกใช้โปรแกรม GreenPrint (ดาวน์โหลดฟรีที่ www.printgreener.com) เพื่อช่วยลดความสิ้นเปลืองของกระดาษเมื่อพิมพ์หน้างานจากเว็บไซต์ หรือหากต้องการพิมพ์เอกสารจากโปรแกรม WORD ก็สามารลดความสิ้นเปลืองได้ง่ายๆ ด้วยการตั้งขอบกระดาษก่อนสั่งพิมพ์เพื่อให้ใช้กระดาษเต็มพื้นที่และคุ้มค่าที่สุด

8. ควรพิมพ์สีเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เพราะการพิมพ์สีสิ้นเปลืองพลังงานมากกว่าการพิมพ์ขาวดำ พนักงานในองค์กรส่วนใหญ่จะชอบพิมพ์สีโดยไม่จำเป็น เพียงเพราะเห็นว่ามันสวยงาม

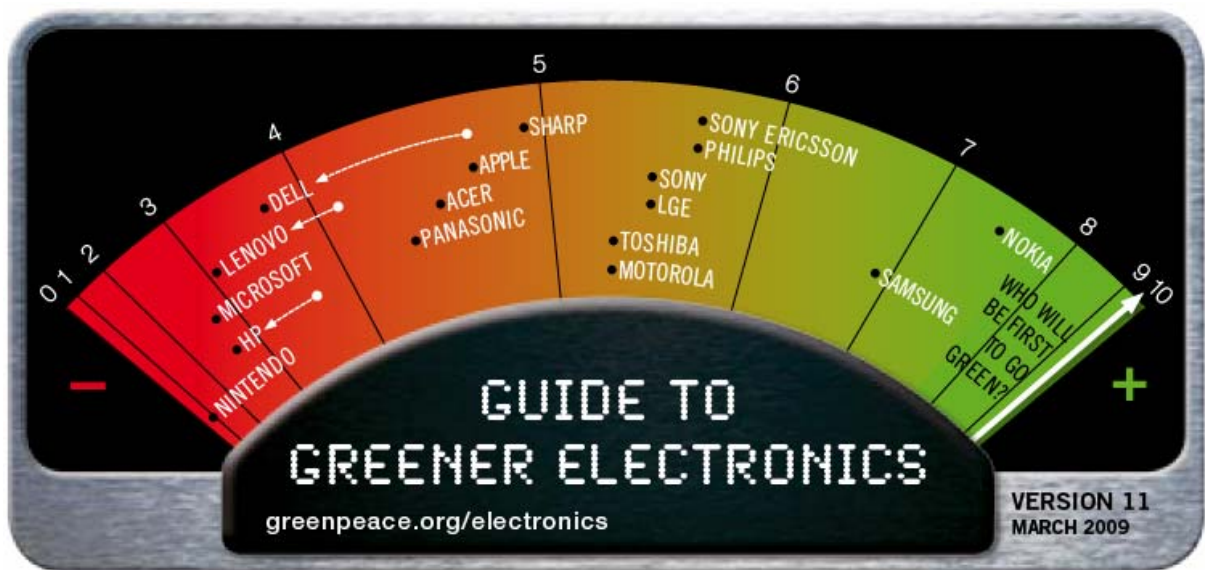
9. งดการพิมพ์เอกสารออกมาทางกระดาษโดยไม่จำเป็น ควรใช้การรับส่งข้อมูลผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (e-Office) ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ เป็นต้น เพราะการสร้างเอกสารที่เป็นกระดาษ นอกจากจะสิ้นเปลืองพลังงานของเครื่องพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสารแล้ว ยังเป็นการทำลายต้นไม้ซึ่งช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ด้วย ปัญหานี้จะพบมากในหน่วยงานราชการที่ยังมีพื้นฐานการทำงานบนกระดาษ แต่ก็เป็นที่น่ายินดีเมื่อสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำลังจะออกระเบียบให้ส่วนราชการใช้เอกสารที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารระหว่างกันได้ เช่นเดียวกับเอกสารที่เป็นกระดาษ

10. จัดไฟล์เอกสารในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นระเบียบ สามารถเข้าเปิดค้นได้ง่าย เพื่อไม่ให้เสียเวลาเปิดหน้าจอนานเพียงเพราะการค้นหาไฟล์ข้อมูล

11. ศึกษาการใช้คำสั่งประหยัดพลังงานเครื่องคอมพิวเตอร์ (Power Management) ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของคุณ เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าเมื่อเครื่องไม่ได้ถูกใช้งาน อาทิเช่นตั้งค่าให้เป็นโหมด Standby หรือโหมด Hibernate ซึ่งโหมด Hibernate นี้จะช่วยประหยัดพลังงานได้มากที่สุด ส่วนโหมด Screen server นั้นไม่ได้ช่วยประหยัดพลังงานอะไรเลย

12. เลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไอทีจากบริษัทที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยตรวจสอบจากคู่มือสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สีเขียว ฉบับที่ 11 - มีนาคม 2552(ฉบับล่าสุด) ซึ่งจัดทำโดยกรีนพีซ(Green

Peace) ดาวนโหลดได้ที่ <http://www.greenpeace.org/seasia/th/press/reports/acer-greener-guide-v11>) คู่มือดังกล่าวจะระบุถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทต่างๆ และการจัดอันดับผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สีเขียว โดยได้เพิ่มหลักเกณฑ์ด้านพลังงานและผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมกับหลักเกณฑ์เดิมที่ใช้ในการประเมินการจัดอันดับในฉบับที่ผ่านมา คือ เกณฑ์การเลิกใช้สารเคมีอันตรายในผลิตภัณฑ์และการรับผิดชอบต่อขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ของตน โดยมีคะแนนรวมเต็ม 10 คะแนน สิ่งเหล่านี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของคุณ ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ด้านไอทีจากบริษัทที่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม

ระดับคะแนนการจัดอันดับผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สีเขียว
ในรายงานคู่มือสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สีเขียว ฉบับที่ 11 - มีนาคม 2552

13. ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทั้งหลายควรปิดเครื่อง ถอดปลั๊ก เมื่อเลิกใช้งาน เพราะอุปกรณ์ไอทีทั้งหลายเป็นตัวปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ แม้ในภาวะที่ปิดเครื่องแต่ไม่ได้ถอดปลั๊กซึ่งมีไฟเลี้ยงอยู่ก็ ยังทำให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รวมๆ แล้วทั้งขณะใช้งานและปิดเครื่องก็ในราวปริมาณ 35 ล้านตันต่อปี!!!

14. ควรผ่อนคลายจากการอยู่กับคอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียวไปทำกิจกรรมอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงบ้าง และเป็นการพักสายตาไปในตัว

15. การกำจัดขยะคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไอทีอย่างถูกวิธี ทุกๆ ปีมีขยะอิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นเป็นจำนวนหลายล้านตัน ปัจจุบันบริษัทต่างๆ จึงเริ่มมีการรณรงค์เรื่องนี้กันอย่างจริงจังมากขึ้น ดังนั้น ก่อนการจะเปลี่ยน หรือทิ้งเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ไอทีของคุณ ลองติดต่อสอบถามบริษัทผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์นั้น ถึงโครงการรีไซเคิลที่คุณสามารถร่วมด้วยช่วยกันได้ไม่ยาก อาทิเช่น โครงการรีไซเคิลฮาร์ดแวร์และส่งเสริมให้ลูกค้าคืนกล่องหมึกพิมพ์ของ HP หรือการรับรีไซเคิลฟรีถึงบ้านของ Dell Computer นอกจากนี้ยังมีการทิ้งขยะเหล่านี้อย่างถูกต้องและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมด้วย หรือบริจาคอุปกรณ์ไอทีที่ไม่ใช้แล้วให้กับโครงการคอมพิวเตอร์เพื่อน้อง มูลนิธิกระจก

เงา ดูราย(www.mirror.or.th) เลขที่ 8/12 ซอยวิภาวดี 44 ถนนวิภาวดี-รังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2941-4194-5 e-Mail: webmaster@mirror.or.th เพราะ “เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องเก่า ที่ดูไม่มีค่าอาจเป็นสิ่งเล็กๆ ที่ก่อให้เกิดคุณค่าอย่างมากและเป็นความสุขของการให้ที่ยิ่งใหญ่ ในการมอบความรู้ที่แท้จริง”

16. บอกต่อเคล็ดลับดี ๆ ในการประหยัดพลังงานเหล่านี้กับเพื่อนของคุณ

อ้างอิง

“ห้องเซเบอร์แบบไม่ทำร้ายโลก” นิตยสารสารคดี. 24(277), มีนาคม 2551. หน้า 70.

Bill Weihl, Green Energy Czar. Is black the new green?. <http://googleblog.blogspot.com/2007/08/is-black-new-green.html> ค้นคืนเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2552.

Greener Electronics ACER Ranking - 11th Edition. (2009). <http://www.greenpeace.org/raw/content/seasia/th/press/reports/acer-greener-guide-v11.pdf> ค้นคืนเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2552.